

Bhagavad Gītā 3er discurs, slokas 4-19, 25-27, 30, 33-43

न कर्मणामनारम्भान्नैष्कर्म्यं पुरुषोऽश्नुते ।
 न च सन्न्यसनादेव सिद्धिं समधिगच्छति ॥ ४ ॥
 न हि कश्चित्क्षणमपि जातु तिष्ठत्यकर्मकृत् ।
 कार्यते ह्यवशः कर्म सर्वः प्रकृतिजैर्गुणैः ॥ ५ ॥
 कर्मेन्द्रियाणि संयम्य य आस्ते मनसा स्मरन् ।
 इन्द्रियार्थान्विमूढात्मा मिथ्याचारः स उच्यते ॥ ६ ॥
 यस्त्विन्द्रियाणि मनसा नियम्यारभतेऽर्जुन ।
 कर्मेन्द्रियैः कर्मयोगमसक्तः स विशिष्यते ॥ ७ ॥
 नित्यतं कुरु कर्म त्वं कर्म ज्यायो ह्यकर्मणः ।
 शरीरयात्रापि च ते न प्रसिद्धयेदकर्मणः ॥ ८ ॥
 यज्ञार्थात्कर्मणोऽन्यत्र लोकोऽयं कर्मबन्धनः ।
 तदर्थं कर्म कौन्तेय मुक्तसङ्गः समाचर ॥ ९ ॥
 सहयज्ञाः प्रजाः सृष्ट्वा पुरोवाच प्रजापतिः ।
 अनेन प्रसविष्यध्वमेष वोऽस्त्विष्टकामधुक् ॥ १० ॥
 देवान्भावयतानेन ते देवा भावयन्तु वः ।
 परस्परं भावयन्तः श्रेयः परमवाप्स्यथ ॥ ११ ॥
 इष्टान्भोगान्हि वो देवा दास्यन्ते यज्ञभाविताः ।
 तैर्दत्तानप्रदायैभ्यो यो भुङ्क्ते स्तेन एव सः ॥ १२ ॥
 यज्ञशिष्टासिनः सन्तो मुच्यन्ते सर्वकिल्बिषैः ।
 भुञ्जते ते त्वघं पापा ये पचन्त्यात्माकारणात् ॥१३ ॥
 अन्नाद्भवन्ति भूतानि पर्जन्यादन्नसम्भवः ।
 यज्ञाद्भवति पर्जन्यो यज्ञः कर्मसमुद्भवः ॥१४ ॥
 कर्मब्रह्मोद्भवं विद्धि ब्रह्माक्षरसमुद्भवम् ।
 तस्मात्सर्वगतं ब्रह्म नित्यं यज्ञे प्रतिष्ठितम् ॥१५ ॥
 एवं प्रवर्तितं चक्रं नानुवर्तयतीह यः ।

अघायुरिन्द्रियारामो मोघं पार्थ स जीवति ॥ १६ ॥

यस्त्वात्मरतिरेव स्यादात्मतृप्तश्च मानवः ।
आत्मन्येव च सङ्तुष्टस्तस्य कार्यं न विद्यते ॥१७ ॥

नैव तस्य कृतेनार्थो नाकृतेनेह कश्चन ।
न चास्य सर्वभूतेषु कश्चिदर्थव्यपाश्रयः ॥१८ ॥

तस्मादसक्तः सततं कार्यं कर्म समाचर ।
असक्तो ह्याचरन्कर्म परमाप्नोति पूरुषः ॥१९ ॥

(...)

सक्ताः कर्मण्यविद्वांसो यथा कुर्वन्ति भारत ।
कुर्याद्विद्वांस्तथऽसक्ताश्चिकीर्षुर्लोकसङ्ग्रहम् ॥२५ ॥

न बुद्धिभेदं जनयेदज्ञानां कर्मसङ्गिनाम् ।
जोषयेत्सर्वकर्माणि विद्वान्युक्तः समाचरन् ॥२६ ॥

प्रकृतेः क्रियमाणानि गुणैः कर्माणि सर्वशः ।
अहण्कारविमूढात्मा कर्ताहमिति मन्यते ॥२७ ॥

(...)

मयि सर्वाणि कर्माणि सन्नयस्याध्यात्मचेतसा ।
निराशीर्निर्मनो भूत्वा युध्यस्व विगतज्वरः ॥३० ॥

(...)

सदृशं चेष्टते स्वस्याः प्रकृतेर्ज्ञानवानपि ।
प्रकृतिं यान्ति भूतानि निग्रहः किं करिष्यति ॥३३ ॥

इन्द्रियस्येन्द्रियस्यार्थे रागद्वेषौ व्यवस्थितौ ।
तयोर्न वशमागच्छेत्तौ ह्यस्य परिपन्थिनौ ॥३४ ॥

श्रेयान्स्वधर्मो विगुणः परधर्मात्स्वनुष्ठितात् ।
स्वधर्मे निधनं श्रेयः परधर्मो भयावहः ॥३५ ॥

अर्जुन उवाच ।
अथ केन प्रयुक्तोऽयं पापं चराति पूरुषः ।
अनिच्छन्नपि वाष्पेय बलादिव नियोजितः ॥३६ ॥

श्रीभगवानुवाच ।

काम एष क्रोध एष रजोगुणसमुद्भवः ।
महाशनो महापाप्मा विद्ध्येनमिह वैरिणम् ॥३७॥

धूमेनाव्रियते वह्निर्यथादर्शो मलेन च ।
यथोल्बेनावृतो गर्भस्तथा तेनेमावृतम् ॥३८॥

अवृतं ज्ञानमेतेन ज्ञानिनो नित्यवैरिणा ।
कामरूपेण कौन्तेय दुष्पुणेणानलेन च ॥३९॥

इन्द्रियाणि मनो बुद्धिरस्याधिष्ठानमुच्यते ।
एतैर्विमोहयत्येष ज्ञानमावृत्य देहिनम् ॥४०॥

तस्मात्त्वमिन्द्रियाण्यादौ नियम्य भरतर्षभ ।
पाप्मानं प्रजहि ह्येनं ज्ञानविज्ञाननाशनम् ॥४१॥

इन्द्रियाणि पराण्याहुरिन्द्रियेभ्यः परं मनः ।
मनसस्तु परा बुद्धिर्यो बुद्धेः परतस्तु सः ॥४२॥

एवं बुद्धेः परं बुद्ध्वा संस्तभ्यात्मानमात्मना ।
जहि शत्रुं महाबाहो कामरूपं दुरासदम् ॥४३॥

इति ॐ तत्सत् ।
इति श्रीमद्भगवद्गीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां ।
योगशास्त्रे श्री कृष्णार्जुनसंवादे ।
कर्मयोगो नाम तृतीयोऽध्यायः ॥

Vocabulari, anàlisi gramatical i traduccions:

न कर्मणामनारम्भान् नैष्कर्म्यं पुरुषोऽश्नुते ।

karman	anārambha	n. no acció	as Cl5 Ā
gen. pl.	adj. q. no té començament		arribar, venir, atènyer; aconseguir, obtenir, guanyar;
	m. manca d'iniciativa, passivitat / ablatiu sing.		omplir, impregnar, saturar; gaudir, fruit
	-āt + n- → -ān + n-		

न च संन्यसनाद् एव सिद्धिं समधिगच्छति ॥ ४ ॥

sam+nyasana	eva	f. acompliment, realització;	sam+adhi+gam Cl1 P
n. renunciament; abandonament, acció de deixar	només tant sols	exit, reeiximent; perfecció, ...	acostar-se; obtenir, assolir; ...

La no acció no se consigue dejando de actuar, ni la mera renuncia proporciona la perfección.

[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivānanda Vedanta de Madrid]

Nadie puede liberarse de la acción simplemente absteniéndose del acto; ni alcanza la perfección por simplemente renunciar al mundo.

[trad. Francesc Gutiérrez, ed. José J. de Olañeta]

Nadie se libera de la acción por el simple abstenerse de obrar,

ni se puede llegar a la plenitud del Ser por la mera renuncia a actuar. [trad. Consuelo Martín]

Not by abstaining from action does a man achieve freedom from action;

and not by mere renunciation does a man attain perfection. [trad. Boris Marjanovic]

Not by abstention from works does a man enjoy actionlessness,

nor by mere renunciation (of works) does he attain to his perfection. [trad. Sri Aurobindo]

A person can never achieve freedom from reactions to activities without first performing prescribed Vedic duties; neither can perfection be attained by renouncing them as well.

[trad. Bhagavad Gītā Trust]

No es a causa de la pasividad de los actos que uno llega a la no-acción, ni tampoco tan solo por el renunciamiento alcanza uno la perfección.

No por dejar de actuar alcanza uno la no acción,

ni tampoco por la mera renuncia alcanza uno la perfección.

Hom no ateny la no acció per la passivitat dels actes,

ni tampoc només pel renunciament hom obté la perfecció.

न हि कश्चित् क्षणमपि जातु तिष्ठत्यकर्मकृत् ।

en efecte	ka + scit	kṣaṇa	ind. x naturalesa;	akarma+kṛt
perque	ningú	m. instant moment	amb negació: mai, de cap manera	adj. inactiu

कार्यते ह्यवशः कर्म सर्वः प्रकृतिजै गुणैः ॥ ५ ॥

Karya n. acció;	adj. avasā	prakṛti + ja	guṇa m.
tasca, treball;	forçat, obligat/	q. neix de	qualitat, propietat, atribut
assumpta, afer/	necessari,	prakṛti;	
efecte, resultat/...	inevitable	natural, innat	
adj.: q. ha de ser fet			

En verdad, nadie puede permanecer ni un instante sin actuar, porque las cualidades de la Naturaleza fuerzan a todos a obrar inevitablemente.
[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivânanda Vedanta de Madrid]

Nadie puede dejar de actuar ni siquiera por un momento, ya que los impulsos de las características de la propia naturaleza fuerzan a la acción. [trad. Consuelo Martín]

Porque nadie puede estar, ni por un momento, sin hacer algo. Pues todos son impulsados compulsivamente a la acción por los guṇas (tendencias) nacidos de la naturaleza (Prakṛiti). [trad. Francesc Gutiérrez, ed. José J. de Olañeta]

No one, indeed, can ever exist even for a moment without performing action, for everyone is even against his will forced to perform action by the guṇas born of Prakṛiti.
[trad. Boris Marjanovic]

For none stands even for a moment not doing work; everyone is made to do action helplessly by the modes born of Prakṛiti. [trad. Sri Aurobindo]

One cannot remain without engaging in activity at any time, even for a moment; certainly all living entities are helplessly compelled to action by the qualities endowed material nature. [trad. Bhagavad Gītā Trust]

Perque mai ningú romàn inactiu fins i tot/ni un moment, doncs tot actua inevitablement, per efecte de les qualitats que neixen de la natura.

En verdad, nadie permanece inactivo ni un sólo momento, pues inevitablemente todo actua por efecto de la cualidades que nacen de la naturaleza.

कर्मेन्द्रियाणि संयम्य य आस्ते मनसा स्मरन् ।

sentits/òrgans d'acció samyama m. yad amb la ment m. smara
control qui amor, passió, desig amorós;
record, remembrança

इन्द्रियार्थान् विमूढात्मा मिथ्याचारः स उच्यते ॥ ६ ॥

indriya + arthan vi-mūḍha+atma mithya + cara
objectes dels sentits confós fals q. es comporta, q. practica
artha m. propòsit; errat incorrectament
causa, motiu; beneit en va, inútilment
objecte, cosa/... imbècil, idiota, cretí

El que controla los órganos de acción y se sienta (a meditar) con la mente puesta en los objetos de los sentidos tiene una falsa comprensión y es un hipócrita.
[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivânanda Vedanta de Madrid]

Quien reprime los órganos de acción mientras su mente está ocupada en los objetos sensoriales, quien tiene la mente confusa, es una persona falsa. [trad. Consuelo Martín]

Aquel que, tras recoger las facultades de acción, se sienta con la mente (el sentido interno) pensando todavía en los objetos de los sentidos, ese hombre de mente engañada, recibe el nombre de hipócrita. [trad. Francesc Gutiérrez, ed. José J. de Olañeta]

He who lives restraining his organs of action while in his mind dwelling on the objects of senses, he, possessing a deluded mind, is said to be a hypocrite. [trad. Boris Marjanovic]

He who controls the organs of action, but continues in his mind to remember and dwell upon the objects of sense, is a deluded soul, and his method of self-discipline is said to be false and vain. [trad. Sri Aurobindo]

Anyone who having controlled the five working sense organs remains thinking within the mind about sense objects, that foolish being is known as a hypocrite.
[trad. Bhagavad Gītā Trust]

Qui controlant els òrgans d'acció, està recordant amb la ment els objectes dels sentits, és algú molt confós/beneït, i hom diu que practica en va/ que es comporta falsament.

यस्त्विन्द्रियाणि मनसा नियम्यारभतेऽर्जुन ।

yas tu indriyani	amb la ment	niyamyā +	arabh C11 Ā
qui però		q. ha de ser	agafar, arrabassar;
		controlat,	començar, encetar;
		governat,	fer, produir, compondre
		regulat	
		limitat, ...	

कर्मेन्द्रियैः कर्मयोगमसक्तः स विशिष्यते ॥ ७ ॥

karma yogam asaktah	ell	visiṣ C17 P
indiferent		distingir-se
desinteressat		destacar
desaferrat, lliure		excel·lir

Pero el que sobresale, oh Arjuna, es el que controla los sentidos con la mente y practica sin apego Karma Yoga con los órganos de acción.
[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivānanda Vedanta de Madrid]

Por otra parte, el que controla con la mente los órganos de la acción mientras se dedica a actuar sin apego por el resultado es superior. [trad. Consuelo Martín]

Aquel, en cambio, que (en vez de retirarlas) entra en el karmayoga con las facultades de acción, pero mantiene las mantiene controladas por la mente y consigue el desapego, oh Arjuna, ese es un hombre superior. [trad. Francesc Gutiérrez, ed. José J. de Olañeta]

But he who controls his senses by the mind and without attachment engages his organs of action in the yoga of action, he is superior, O Arjuna. [trad. Boris Marjanovic]

He who controls the senses by the mind, O Arjuna, and without attachment engages with the organs of action in Yoga of action, he excels. [trad. Sri Aurobindo]

But anyone who regulates the senses by the mind O Arjuna, begins the science of uniting the individual consciousness with the Ultimate Consciousness by the actions of the working sense organs without desire for results; he is superior.
[trad. Bhagavad Gītā Trust]

Oh Arjuna, excel·leix però aquell que amb la ment (es) governa/regula els sentits, (i) amb els òrgans d'acció, actua/realitza karmayoga desaferrat/desinteressadament.

Oh Arjuna, pero excele quien gobierna los sentidos con la mente, (y) con los órganos de acción obra desinteresadamente.

Oh Arjuna, pero excele quien gobierna los sentidos con la mente, obrando desinteresadamente con los órganos de acción.

नित्यतं कुरु कर्म त्वं कर्म ज्यायो ह्यकर्मणः ।

nitya	tu	jyayas	hi
adj. continu	nom.	adj. comp. abl.	ja que
constant		superior a	perquè
perpetu/		millor que	
ind. sempre		+ exel.lent q.	
necessàriament			
obligatòriament			

शरीरयात्रापि च ते न प्रसिद्धयेदकर्मणः ॥ ८ ॥

n. cos	yātra	api + ca	teu (gen.)	prasiddh C14 P
f. viatge	i a més a més		per a tu (dat.)	prasiddhuati
				acomplir-se
				realitzar-se

*Cumple tus deberes obligatorios, porque la acción es mejor que la inacción.
Sin actuar no podrías siquiera conservar el cuerpo.*
[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivānanda Vedanta de Madrid]

*Cumple con tu deber, Arjuna, porque la acción es superior a la inacción.
Sin actuar ni siquiera podrías mantener tu cuerpo.* [trad. Consuelo Martín]

*Cumple los deberes cotidianos que te corresponden, Arjuna, pues la acción
está por encima de la inacción. Con la inacción no podrías ni mantener el cuerpo.*
[trad. Francesc Gutiérrez, ed. José J. de Olañeta]

*Perform the actions prescribed for you in the śāstras; action is surely better than inaction.
Even the maintenance of your body could not be accomplished without action.*
[trad. Boris Marjanovic]

*Do thou action thus self-controlled, for action is greater than inaction;
even the maintenance of thy physical life cannot be effected without action.*
[trad. Sri Aurobindo]

*You should perform your prescribed Vedic activities since actions are better than
renouncing actions; by ceasing activity even your bodily maintenance will not possible.*
[trad. Bhagavad Gītā Trust. Nota: té escrit **niyatam** i no **nityatam**. Niyata = ni+yata, adj. lligat, retingut; restringit, reprimít/ determinat, regulat, fixat, establert]

*Fes sempre la teva feina perquè l'activitat és millor que la inactivitat,
i a més a més la subsistència del teu cos no pot realitzar-se sense actuar.*

यज्ञ इति कर्मणोऽन्यत्र लोकोऽयं कर्मबन्धनः ।

yajñá m.	artha m.	anya	ayam	ligam de l'acció o del karma
culte	objectiu	adj. altre, diferent	aquest	bandhana m.
sacrifici	propòsit	pron. altra persona o cosa		conexió, unió, vincle;
	finalitat	anyatra: altrament		ligam, llaç, cadena;
		amb abl.: en un altre lloc-moment-ocasió		confinament, captivitat
		a prop de int. o neg. (abl.):		
		deixant de banda, llevat de, exceptuant		

तदर्थं कर्म कौन्तेय मुक्तसङ्गः समाचर ॥ ९ ॥

tat + artha		sam+a+car C11 P/Ā
adj. per a		samācarati
a causa de		practicar, realitzar, fer
a fi de		loc.: comportar-se amb
amb la intenció de		capténir-se amb, actuar amb
m. objectiu, propòsit;		
sentit; causa, raó		

El mundo esta atado por las acciones que no se realizan por sacrificio. Así pues, oh hijo de Kunti, actúa sólo por sacrificio, libre de apegos.
[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivánanda Vedanta de Madrid]

Todas las obras encadenan al que las hace, excepto las que se realizan como ofrecimiento a Dios. Actúa sin apego, hijo de Kunti, sólo por él. [trad. Consuelo Martín]

Las acciones que encadenan no son las cumplidas ofreciéndolas (mentalmente) a Dios. Lleva a cabo acciones por Dios y sin caer en el apego, Arjuna.
[trad. Francesc Gutiérrez, ed. José J. de Olañeta]

This world is bound by action, different from those performed as yajña. Free from attachment, engage in action for the sake of yajña. [trad. Boris Marjanovic]

By doing works otherwise than for sacrifice, this world of men is in bondage to works; for sacrifice practise works, O son of Kunti, becoming free from all attachment.
[trad. Sri Aurobindo]

O Arjuna this whole world is bound by actions except for actions sacrificed unto the Supreme Lord; being free from attachment perfectly engage in actions for the purpose for sacrifice. [trad. Bhagavad Gītā Trust.]

Llevat de l'acció sacrificial (que té per finalitat el sacrifici), aquest món està lligat al karma. Per això, oh fill de Kunti, lliure d'aferrament realitza el karma.

सहयज्ञाः प्रजाः सृष्ट्वा पुरोवाच प्रजापतिः ।

junt sacrifici	prajā f.	सृष्ट्वा	purā uvāca
juntament amb	desendència	adj. ppp	al principi
els sacrificis	progenitura	emès, creat	
	ésser	amollat	
	criatura	(after generating)	

अनेन प्रसविष्यध्वमेष वोऽस्त्विष्टकामधुक् ॥ १० ॥

inst. pn	¹ prasu + iṣ	eṣ-a	vah ²	astu	iṣṭa	kāmadhuk (kāmadhenu)
sa/tat	procrear	CI1 P		desitjat	f. la vaca dels desigs	
per això		eṣati		n. desig	(que muny tots els desitjos)	
amb això		posar en mov.		sacrificat		
		impulsar /		n. sacrifici		
		etad = aquest		iṣṭahkamaḍuḥ:		
				f. vaca mítica que concedeix tots els desitjos		

¹ Prasava: m. procreació, generació, creació, producció/ origen, font, procedència, lloc de naixença/ acció de posar en moviment, impuls, esperonament, estímul
Prasavin: adj. que procrea,; productor, creador.

Pra + su CI2 Ā prasūte, prasūyate, rar P: procrear, engendrar, criar; parir, donar fruit, produir

Prasū: adj. que engendra, que produeix/ que dona naixença/ f. mare

iṣ CI 6 icchati: desitjar, voler/ concedir, assentir/ ... Pass. Iṣyate: ser desitjat, volgut o cercat; ser necessari

² per vosaltres, pot ser acc., dat. o gen.

eṣaḥ astu > let sacrifice

El creador, después de haber creado al comienzo (de la creación) la humanidad y el sacrificio, dijo: <<Os propagareis por el sacrificio>>. Que éste sea la vaca lechera de vuestros deseos (la vaca que os dé los objetos que deseáis).
[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivánanda Vedanta de Madrid]

Al principio de los tiempos, cuando el Creador creó a los seres humanos junto con el acto del sacrificio dijo estas palabras: <<Por este sacrificio os multiplicaréis>>.

¡Que él os otorgue todo lo que deseáis! [trad. Consuelo Martín]

En el principio de los tiempos, tras haber creado tanto los seres como los sacrificios, dijo Prajapati: <<Con este sacrificio os multiplicareis. Que os conceda lo que anheléis>>.

[trad. Francesc Gutiérrez, ed. José J. de Olañeta]

In ancient times, having created creatures together with yajña, the Lord of creation said: "By this yajña you shall multiply and this will be your wish-fulfilling cow". [trad. Boris Marjanovic]

With sacrifice the Lord of creatures of old created creatures and said, By this shall you bring forth (fruits or offsprings ^[descendència]), let this be your milker of desires. [trad. Sri Aurobindo]

In the beginning of creation, Brahma after generating all beings as a result of the performance of sacrifice unto the Supreme Lord said: by the performance of sacrifice may you evolve and prosper, let sacrifice bestow all that is desirable for you. [trad. Bhagavad Gītā Trust.]

Al principi, havent creat/emés els éssers juntament amb els sacrificis, Prajapati digué: <<mitjançant això (el sacrifici) sigueu cercats a procrear, que aquest sigui per a vosaltres la vaca mítica que concedeix tots els desitjos. (iṣṭkāmadhuk)>>.

देवान्भावयत नेन ते देवा भावयन्तु वः ।

als deus **bha** (caus.) anena ells nom. pl. es consagrin a vosaltres
fer-ser algo
causar, produir
originar, crear; manifestar/
formentar, animar, promoure, ajudar/
pensar, reflexionar, meditar// consagrar-se

परस्परं भावयन्तः श्रेयः परमवाप्स्यथ ॥ ११ ॥

mútuament bhāvi + antaḥ m. el millor param abapsyatha
respectivament necessari+dins bé, virtut, **avāp** Cl 5 P
recíprocament ineluctible ben estar, obtenir, assolir
entre si predestinat bé suprem, aconseguir/ arribar, entrar
alliberament

Alimentad a los dioses con el sacrificio, y que ellos os alimenten a vosotros. Así, alimentándoos mutuamente, conseguiréis el bien más elevado. [trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivānanda Vedanta de Madrid]

Por él nutriréis a los seres divinos y ellos os nutrirán a vosotros. Sirviéndoos mutuamente, al fin llegaréis al Bien supremo. [trad. Consuelo Martín]

<<Con este sacrificio alimentáis a los dioses. Que esos dioses os alimenten. Alimentándoos unos a otros, alcanzaréis el sumo Bien.>> [trad. Francesc Gutiérrez, ed. José J. de Olañeta]

Through yajña you should nourish the gods and those gods will nourish you. By nourishing one another you will attain the highest good. [trad. Boris Marjanovic]

Foster by this the gods and let the gods foster you; fostering each other, you shall attain to the supreme good. [trad. Sri Aurobindo]

By this sacrifice unto the Supreme Lord the demigods are propitiated; the demigods being propitiated will mutually propitiate you and you will obtain suprem blessings. [trad. Bhagavad Gītā Trust.]

Consagreu-se als deus mitjançant el sacrifici, (i) que ells, els deus es consagrin a vosaltres, consagrats entre si, assoliu perfectament el bé suprem/l'alliberament.

इष्टान् भोगान् हि वो देवा दास्यन्ते यज्ञ भाविताः ।

bhoga m.	hi	das	adj. ppp protegit,s
plaer	perquè	donar	cuidats, nodrits, afavorits;
fruïció	ja que;		(ins.) absorts en, consagrats a
possessió	en efecte		
utilització			
ús/ experiència			

तैर्दत्तानप्रदायैभ्यो यो भुङ्क्ते स्तेन एव सः ॥ १२ ॥

tair dattan apradaya+ebhyah	aquell	bhuj Cl7 U	m. lladre	certament	ell
n. regal no donant	qui	gaudir, fruit,...			
ofrena					
present					

Los dioses, alimentados por el sacrificio, os darán los objetos que deseéis. El que disfruta de los objetos recibidos de los dioses sin ofrecérselos a ellos (en pago) es un verdadero ladrón. [trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivánanda Vedanta de Madrid]

Satisfechos por los sacrificios, los seres celestiales os darán las experiencias que necesiteis. El que disfruta los beneficios de esos seres sin ofrecer nada a cambio es un ladrón. [trad. Consuelo Martín]

<<Los Dioses, alimentados por los sacrificios, os permitirán gozar de lo que pedís. En verdad es un ladrón el que disfruta lo que ellos han dado sin corresponder como es debido.>> [trad. Francesc Gutiérrez, ed. José J. de Olafeta]

Nourished by yajña, the gods will give you the desired enjoyments. But he who enjoys these gifts without offering anything in return is merely a thief. [trad. Boris Marjanovic / [# iṣṭānkamanhi en vers de iṣṭānbhoganhi](#)]

Fostered by sacrifice the gods shall give you desired enjoyments; who enjoys their given enjoyments and has not given to them, he is a thief. [trad. Sri Aurobindo]

Els déus nodrits/cuidats/afavorits mitjançant el sacrifici us donaràn els plaers desitjats. Qui gaudeix d'ells sense donar ofrenes (als déus), certament és un lladre.

यज्ञशिष्टासिनः सन्तो मुच्यन्ते सर्वकिल्बिषैः ।

n. sobralles del sacrifici	?	= sat	muc Cl 6 U	sarva kilbiṣa n.
		bo, just, honest	deixar anar	pecat, falta/
		m. savi,	alliberar	ofensa, injúria, injustícia
		persona bona	pass.= alliberar-se	
			deslliurar-se, despendre's	

siṣṭa: adj ppp deixat, sobrant, restant / n. residu, resta, sobrant., excedent

siṣṭasana: adj. que menjar sobrer/ n. fet de menjar sobrer

siṣṭasín: adj. que menja sobrer

भुञ्जते ते त्वघं पापा ये पचन्त्यात्माकारणात् ॥ १३ ॥

aqueils	tu aghá	m. pecador	que	pacanti	átma - karaṇa
	dolent	malfactor		inst. s.	n. causa, raó, motiu/
	maligne/	malànima			origen, font,
	impur.	n. pecat, culpa, falta			
	n. mal, dany;				
	pecat; malifeta;				
	impuresa				

Las personas rectas, que comen de los restos del sacrificio, se liberan de todos los pecados; pero los pecadores que cocinan (sólo) para sí mismos, verdaderamente comen pecado. [trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivánanda Vedanta de Madrid]

Los que participan de los restos de las ofrendas del sacrificio se purifican de sus culpas. Mientras los impíos que preparan el alimento para su propio disfrute se alimentan de sus pecados. [trad. Consuelo Martín]

Los que comen de los restos de los sacrificios quedan libres de todo pecado. Pero pecan los impíos que no cocinan para los Dioses sino para sí mismos. [trad. Francesc Gutiérrez, ed. José J. de Olañeta]

The good men, who eat the remains of the yajña, are released from all sins. On the other hand, sinners who prepare food for their own sake eat their own sins. [trad. Boris Marjanovic]

The righteous who eat what is left from the sacrifice are released from all sin; but evil are they who cook (the food) for their own sake, they verily eat sin. [trad. Sri Aurobindo]

Els honestos que mengen les sobralles del sacrifici són alliberats de totes les faltes, però els vils que cuinen (sols) per a si mateixos, aquests mengen mal/pecat.

अन्नाद्भवन्ति	भूतानि	पर्जन्यादन्न	सम्भवः ।
anna n.	bhuta n.	parjanya anna	sam-bha
esdevenir	ésser vivent	m. pluja	ajuntar-se, unir-se, trobar-se;
abl. sorgir de	criatura		ser, esdevenir, existir;
nèixer de			sorgir, néixer, produir-se, originar-se/
produir-se de			sam+bhava m.
			existència continuada, ésser;
			naixement, sorgiment, aparició, producció

यज्ञाद्भवति पर्जन्यो यज्ञः कर्म समुद्भवः ॥१४॥

yajña m.	sam+udbhava
	m. origen, provenença, procedència
	[ud+bha CI 2 P udbhati: fer-se visible, aparèixer, manifestar-se]

Los seres proceden de la comida; la comida viene de la lluvia; la lluvia es causada por el sacrificio, y éste nace de la acción. [trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivánanda Vedanta de Madrid]

Todas las criaturas viven del alimento, el alimento viene de la lluvia, la lluvia viene por el sacrificio y el sacrificio se origina en la acción. [trad. Consuelo Martín]

Las criaturas tienen su origen en el alimento; el alimento tiene su origen en la lluvia; la lluvia tiene su origen en el sacrificio; el sacrificio se origina en las acciones. [trad. Francesc Gutiérrez, ed. José J. de Olañeta]

All creatures come into existence from annam; annam comes from parjanya; parjanya comes from yajña and yajña is born of action (karman). [trad. Boris Marjanovic]

From food creatures come into being, from rain is the birth of food, from sacrifice come into being the rain, sacrifice is born of work. [trad. Sri Aurobindo]

Els éssers vivents sorgeixen de l'aliment, l'aparició d'aliment és degut a la pluja, la pluja es produïda a causa del sacrifici, el sacrifici prové de l'acció/del treball.

Els éssers vivents neixen de l'aliment, l'aparició d'aliment és degut a la pluja, la pluja es produeix a causa del sacrifici, el sacrifici prové del treball.

कर्म ब्रह्मोद्भवं विद्धि ब्रह्म अक्षर समुद्भवम् ।

brahma udbhava	vid ?	brahma	akṣra	samudbhava
m. lloc d'origen			imperible	m. origen, provinença, procedència
lloc de naixement;			incorruptible	que ve de, que prové de, que és l'origen de
origen, naixement			indestructible	
producció, creació,				
sorgiment, aparició,				
manifestació				

तस्मात् सर्वगतं ब्रह्म नित्यं यज्ञे प्रतिष्ठितम् ॥१५॥

gata	adj. continu	establert, fixat,
adj. que	constant,	(loc.) situat a,
es troba a	perpetu, etern/	que es troba a
	obligatori, necessari	

Sabe que la acció viene de Brahma, y Brahma procede de lo Imperecedero. Por eso, el omnipenetrante (Brahma) siempre reposa en el sacrificio.
[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivânanda Vedanta de Madrid]

Sabe que la acción tiene su origen en los Vedas y los Vedas se originan a su vez en el Inmutable. Por eso la omnipresente sabiduría védica se encuentra siempre en los actos del sacrificio. [trad. Consuelo Martín]

Tienes que saber que el origen de la acción son los Vedas; y que el origen de los Vedas es lo Inmutable. Por eso los omnipresentes Vedas están eternamente basados en el sacrificio. [trad. Francesc Gutiérrez, ed. José J. de Olañeta]

Know that action comes from the Brahman. The Brahman springs from the imperishable (akṣaram). Therefore, the all-pervading Brahman is ever established in yajña.
[trad. Boris Marjanovic]

Work know to be born of Brahman, Brahman is born of the Immutable; therefore is the all pervading Brahman established in the sacrifice. [trad. Sri Aurobindo]

Sapigues que el treball/l'acció té origen en Brahma, Brahma prové de l'imperible, per aixó, Brahma és omnipresent, eternament establert en el sacrifici.

एवं प्रवर्तितं चक्रं नानुवर्तयतीह यः ।

d'aquesta	adj. ppp	n. roda	na anuvartayati	iha
manera	fet rodar	cercle	anu + vrt	aquí, ara
	posat en mov.		CI1 Ā, caus.	
	impulsat		fer voltar o girar	
	impel·lit		dur a terme/ afavorir	

अघ अयुरिन्द्रियारामो मोघं पार्थ स जीवति ॥ १६ ॥

dolent	m. ayu n. sentits	arāma	en va	fill de Partha
maligne	ésser	m. plaer	inutilment	
impur		delit		
n. mal, dany,				
perill/ pecat,				
malifeta/ impuresa				

Oh Arjuna, el que no sigue el movimiento de esta rueda, lleva una vida de pecado y se regocija en los sentidos, vive en vano.
[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivânanda Vedanta de Madrid]

He who does not here on earth follow the wheel thus revolving, whose life is sinful, who lives for the gratification of the senses, he lives in vain, O Pārtha.
[trad. Boris Marjanovic]

Qui/Aquell que no fa girar la roda així impulsada/posada en moviment, oh fill de Pārtha (Arjuna), és un ésser impur, (que) viu en va el delit dels sentits.

यस्त्वात्मरतिरेव स्यादात्मतृप्तश्च मानवः ।

yas tu	ātmarati	eva	syād	ātma	tr̥	taś ca	adj. que ve de l'home, humà/
	adj. que es		en certa				que ve de Manu, de Manu.
	complau en		manera,				m. home, ésser humà/ humanitat
	l'ātman		condicionalment				
			relativament				

आत्मन्येव च स ङ् तुष्टस् तस्य कार्यं न विद्यते ॥१७॥

ātmani	eva	sam	sañtuṣṭas	tasya	n. acció	vid CI 6 U vindati-te
loc. s.		amb	content	gen. s.	tasca	pass. ser, estar, existir;
		junt amb/	satisfet		treball/	trobar-se, donar-se
		plenitud,			deure	
		intensificació/			obligació	
		igualtat; semblança,				

Pero el hombre que sólo se regocija en el Yo, que está satisfecho en el Yo, que se contenta sólo con el Yo, no tiene que hacer nada.

[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivānanda Vedanta de Madrid]

But he who rejoices in the ātman alone, who finds satisfaction in the ātman, who is content only in the ātman, for him here is no action that he needs to do.

[trad. Boris Marjanovic]

Però l'humà que solament es complau en l'ātman i en certa manera , plenament complagut només en l'ātman no és/fa seva l'acció.

नैव तस्य कृतेन त्रिं नाकृतेनेह कश्चन ।

na	eva	kṛta	arthaḥ	na	akṛtena	iha	kaś + cana
		n. acció	m. objectiu			aquí	qualcú, algú/ que
		acte	propòsit			ara	
		fet/	finalitat/			en aquest cas	
		obra	sentit,			en aquest món	
		tasca	significat/				
			causa, raó, motiu				

न च अस्य सर्वभूतेषु कश्चिदर्थव्यपाश्रयः ॥१८॥

na	ca	asya	kaḥ	cit	artha	vyapāśrayaḥ
i	tampoc	idam				m. acció de refugiar-se o recolzar-se/
		pron. dem.				refugi, recolze, suport/
		aquest				adj. refugiat a, recolzat en

Para él ya no hay nada en absoluto interesante ni en lo hecho ni en lo no hecho. Y no depende para nada de ningún ser.

[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivānanda Vedanta de Madrid]

Neither has he anything to gain from the actions he has done or from the actions left undone; nor is there any living being on whom he needs to rely for any purpose.

[trad. Boris Marjanovic]

Certament és algú en aquest món el sentit del qual no és amb la seva acció ni amb la no acció, i tampoc (aquest) és algú per a estar recolzat en tots els éssers/ en totes les coses.

तस्मादसक्तः सततं कार्यं कर्म समाचर ।

asakta	constantment	n. acció	acc. s.	am- a - car Cl1 P
indiferent	contínuament	treball		practicar, realitzar, fer
desinteressat	sempre	deure		
fred; desaferrat,		adj pfp q. ha de ser fet		
independent, lliure				

असक्तो ह्याचरन्कर्म परमाप्नोति पूरुषः ॥१९॥

hi	acaran-karma	param	apnoti	m. home, baró, mascle/
a - car	para	ap Cl 5		persona, individu/ ...
Cl1 P	suprem	obtenir		
fer, realitzar		aconseguir/		
executar		assolir,		
		atènyer, arribar		

Por lo tanto, haz siempre sin apego lo que tengas que hacer, porque actuando sin apego se alcanza lo Supremo.
[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivananda Vedanta de Madrid]

Therefore, remaining unattached, always perform the action which is your duty. Engaging in action truly unattached, man attains the Supreme.
[trad. Boris Marjanovic, ≠ vers: 24]

Therefore without attachment perform ever the work that is to be done; for by doing work without attachment man attains to the highest. [trad. Sri Aurobindo]

Per tant, desaferrat fes sempre l'acció/el treball que ha de ser fet, perque realitzant/executant l'acció/el treball desaferrat, l'individu assoleix allò suprem.

सक्तः कर्मण्यविद्वांसो यथा कुर्वन्ति भारत ।

adj. ppp	loc. s.	avid + vams	com	-----
aferrats	a la acció	ignorant+pp	tal com	
adherits			de la manera que/	
agafats			de la mateixa manera que	
			de forma que/ ja que	

कुर्याद्विद्वांस्तथऽसक्तश्चिकीर्षुर्लोक सङ्ग्रहम् ॥२५॥

kuryad	vid+vams	tatha	asaktaś	cikirṣur	loka	sangraham
que	així		adj			m. Lit. recull, compilació, antologia/
coneix-sap	mateix		q. vol fer,			acció d'agafar, de pendre/
			q. té la intenció			control, domini, ... /
			de fer			protecció, salvaguarda;
						guarda, protector, governant/
						Fil. percepció, cognició; comprensió
						lokasamgraha > m. bé del món, benestar de la gent.

Los ignorantes actúan por apego a la acción, oh Bharata (Arjuna). Los sabios también deben actuar, pero no por apego sino por el bien del mundo.
[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivananda Vedanta de Madrid]

While the unwise act because of their attachment to action, O Bhārata, so the wise should also act, but without any attachment, desiring the welfare of the world.
[trad. Boris Marjanovic]

As those who know not act with attachment to the action, the who knows, O Bharata, should act without attachment, having for his motive to hold together the peoples. [trad. Sri Aurobindo]

Oh Bhārata, tal com aquells que no coneixen/ els ignorants actuen aferrats a l'acció, així mateix aquells que saben/els savis han d'actuar sense aferrament pel bé del món.

न बुद्धिभेदं	जनयेद्	अज्ञानां	कर्मसङ्गिनाम् ।
m. pertorbació mental	janayed jan CI10 janayati-te present opt. 3 ^a p. nèixer/ sorgir, fer-se, formar-se, sortir, produir-se/ engendrar, produir	adj. ajiña q. no té consciència ignorant inconscient	adj. aferrats a les accions

जोषयेत्सर्वकर्माणि विद्वान् युक्तः समाचरन् ॥२६॥

joṣa m. gust, plaer, satisfacció, delit jus CI 6 Ā juṣate: agradar, tenir plaer a/ assaborir, gaudir/ estar content o satisfet/ ser favorable a/ dedicar-se a, practicar	el que sab	adj. junyit unit; lligat/ concentrat centrat/ aplicat	sam-a-car CI 1 practicar, realitzar, fer
--	------------	--	---

El sabio no deber perturbar las mentes de los ignorantes que están apegados a la acción. Debe hacer que realicen acciones realizándolas él mismo con celo.
[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivānanda Vedanta de Madrid]

El iluminado no debe perturbar las creencias del ignorante (sobre la acción y sus frutos) que está apegado a la acción. Lo que debe hacer es actuar, al mismo tiempo que permanece diligente, de modo que ellos cumplan con todos sus deberes.
[trad. Francesc Gutiérrez, ed. José J. de Olañeta]

El sabio no debe confundir las creencias del ignorante que está apegado a las obras. Por el contrario, trabajando él mismo con diligencia debe inducir a los demás a cumplir con sus deberes. [trad. Consuelo Martín]

The wise man should not create a division in the minds of the ignorant who are attached to action; the wise should direct them to enjoy all actions while duly engaging in them himself. [trad. Boris Marjanovic]

He should not created a division of their understanding in the ignorant who are attached to their works; he should set them to all actions, doing them himself with knowledge and in Yoga. [trad. Sri Aurobindo]

El sabio no perturba la mente de los que apegados a las acciones no tienen conciencia, hace que realicen todas las acciones haciéndolas él mismo con celo.

प्रकृतेः क्रियमाणानि गुणैः कर्माणि सर्वशः ।

naturalesa, estat o condició natural; origen, causa, fonament	f. kriya ? acció, acte moviment, activitat; obra, tasca, treball	ind. del tot, completament, plenament, de totes maneres
---	--	--

अहण्कार विमूढात्मा कर्ताहमिति मन्यते ॥२७॥

m. que construeix el jo, faedor del jo, la funció del jo, el sentit del jo, ego jo, egoïtat	neci babau ximple	karta aham iti m. agent, autor, artífex	man C14 Ā pensar, reflexionaar; creure, suposar
---	-------------------------	---	---

Las cualidades de la Naturaleza son las únicas que actúan.

El hombre cuya mente está engañada por el egoísmo piensa: <<yo soy el que actúa>>.

[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivānanda Vedanta de Madrid]

Aunque las acciones son llevadas a cabo por los gunas (cualidades constitutivas) de la Naturaleza, aquel que es inducido en error por el falso yo (que se identifica con el cuerpo y los sentidos) piensa: <<El agente soy yo>>.

[trad. Francesc Gutiérrez, ed. José J. de Olañeta]

Al actuar siempre son las características de la naturaleza las que llevan a cabo la acción. Sin embargo, aquél cuya mente está ofuscada por el egoísmo piensa:

<<Yo soy el que actúo>>. [trad. Consuelo Martín]

Actions are performed by the guṇas belonging to Prakṛti, each following their own individual role. He whose mind is confused by the sense of 'I' thinks, "I am the doer".

[trad. Boris Marjanovic]

While the actions are being entirely done by the modes of Nature, he whose self is bewildered by egoism thinks that it is his 'I' which is doing them. [trad. Sri Aurobindo]

Todas las acciones son hechas por las cualidades de la Naturaleza. La persona engañada por la egoicidad cree: "yo soy el que actúa".

मयि सर्वाणि कर्माणि सन्न्यस्याध्यात्म चेतसा ।

pn. loc. s. en mi	sam-ny-as Cl 4 P samnyasyati posar junts, abandonar, deixar, renunciar, confiar, depositar [2 p. s. imperatiu]	adhya Cl1 P pensar meditar; preocuparse recordar	m. cetasa ment, consciència, (= citta) instr. s.
----------------------	---	--	---

निराशीर्निर्मनो भूत्वा युध्यस्व विगत ज्ञरः ॥३०॥

nir. fora, lluny de/ sense, mancat de; des, dis,	m. ment, pensa; cor; psique; ànim; consciència, intel.lecte, voluntat percepció, ppi vital; esperit	yudh Cl4 Ā yudhyate lluitar combatre	adj. ppp q. se n'ha anat q. ha partit, marxat desaparegut, mort/ lliure de, sense	n. desgast, envelliment
---	---	---	---	-------------------------

Combate renunciando a todas las acciones en Mí, con la mente fija en el Yo, sin esperanza, egoísmo ni agitación.

[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivānanda Vedanta de Madrid]

Entra en la batalla y dedícame toda acción, desprovisto de la fiebre del alma, con la mente absorta (centrada) en el Sí y libre de toda expectativa y de egoísmo.

[trad. Francesc Gutiérrez, ed. José J. de Olañeta]

Lánzate al combate y ofréceme todos tus actos. Actúa sin la fiebre de la inquietud en el alma, libre de ambición y egoísmo, con la mente fija en el Ser. [trad. Consuelo Martín]

Surrendering all actions to me, with the mind resting in the highest Self; freed from desire and the sense of 'mine', fight, relieved from the mental fever. [trad. Boris Marjanovic]

Confia en mi totes les accions, amb la ment estabilitzada/anclada en l'Âtman. Sense expectativa, sense voluntat (ego), combat lliure d'esgotament.

सदृशं	चेष्टे	स्वस्याः	प्रकृतेर्ज्ञानवानपि ।
adj. semblant, adient; corresponent; (-am) gen. en conformitat amb, en harmonia amb	ceṣṭ Cl1 Ā moure's bellugar-se esforçar-se; actuar, comportar-se	sva: abl. s. f. propi de si mateix	abl. s. adj. jñānavat coneixedor intel·ligent, savi/ adj. ppp el que coneix, sap (nom. s.)

प्रकृतिं यान्ति भूतानि निग्रहः किं करिष्यति ॥३३॥

ya Cl2 P yati anar, caminar, moure's	m. fre repressió, control, retenció, contenció detenció	kr Cl8 U fer, actuar, obrar, treballar, realitzar, executar, acomplir, produir
---	--	--

Hasta los sabios actúan conforme a su naturaleza. Los seres obedecen a su naturaleza. ¿Qué puede conseguir el control?
[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivānanda Vedanta de Madrid]

Every living being acts according to his own nature, including the man of knowledge. All living beings follow the laws of Prakṛti. In this regard what could be accomplished by restraint? [trad. Boris Marjanovic]

All existences follow their nature and what shall coercing it avail? Even the man of knowledge acts according to his own nature. [trad. Sri Aurobindo]

Hom es comporta d'acord amb la pròpia naturalesa, fins i tot el savi. Els éssers segueixen la naturalesa. Què produirà la retenció?

इन्द्रियस्येन्द्रियस्यार्थे	रागद्वेषौ	व्यवस्थितौ ।
n. gen. s. m. loc. s. objecte del sentit	m. nom. d. amor i odi	adj. ppp. vyavasthita arranjat, preparat, disposat, .../ (loc.) posat a, col·locat a, situat a, que està a/ (loc.) q. depèn de, basat en, subordinat a

तयोर्न वशमागच्छेत्तौ ह्यस्य परिपन्थिनौ ॥३४॥

tayos na tad gen. d.	vaśa present op. tau adj.: 3ap. s. d. m. dominat per, sotmés a, sota control de, subordinat a. m. desig, voluntat, poder, domini, influència, control/ amb a+gam = caure sota la influència de	hi asya perquè gen. s. ja que idam (aquest)	paripanthina adj. q. obstrueix el camí q. posa obstacles
-------------------------	--	--	--

El apego y la aversion a los objetos de los sentidos moran en los sentidos. Que nadie caiga bajo su influjo, porque son sus enemigos.

[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivānanda Vedanta de Madrid]

*The senses possess attachment and aversion in relation to their object;
man should never come under their sway, for both indeed are his enemies.*
[trad. Boris Marjanovic]

*L'amor i l'odi basat en l'objecte del sentit és del sentit.
Que ningú caigui sota la seva influència ja que (aquesta) obstrueix el camí.*

श्रेयान्स्वधर्मो विगुणः परधर्मात् स्वनुष्ठितात् ।

adj. comp.	adj.	dharma d'un altre	adj. ben realitzat,
nom. s.	imperfecte,	abl.	ben executat;
millor	defectuós/ sense qualitats, sense virtuts, menyspreable, va, nul		ben practicat

स्वधर्मे निधनं श्रेयः परधर्मो भयावहः ॥३५॥

adj. pobre	n. nom. s.	bhaya
sense diners,		n. por, temor, espant, perill, risc
n. acció d'aposentar-se;		bhayavahaḥ
casa, residència/ fi, accabament, conclusió; mort, destrucció, pèrdua		q. fa por, terrible, esfereïdor, esgarrifós

*Es mejor el deber propio, aunque carezca de excelencia,
que el deber ajeno bien cumplido. Es mejor morir en el deber propio.
El deber ajeno está preñado de temor (es prolífico en peligros).*
[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivānanda Vedanta de Madrid]

*It is better to follow one's own dharma, though imperfect, than to follow another's dharma
even if well practiced. It is better to die following one's own dharma than the dharma of
another which brings prosperity.* [trad. Boris Marjanovic]

*És millor el propi deure (dharma) imperfecte que ben executat el deure alié.
És millor la mort en el propi deure, el deure alié es espantós.*

अर्जुन उवाच ।

अथ केन प्रयुक्तो ऽयं पापं चराति पूरुषः ।

aleshores	per a qui?	prayukta	ayam	n. pecat	car	persona,
	perquè?	adj. ppp.	m. aquest	culpa	moure's	humà
	com?	utilitzat		falta	caminar	individu
		fet servir, aplicat		malifeta	circular	
		[pra + yuj]			passejar, vagarejar, anar/ fer, practicar, acomplir/ viure, residir, estar ocupat	

अनिच्छन्नपि वाष्णैय बलादिव नियोजितः ॥३६॥

ancha	api	m. MIT	força	iva	ni + yojita
adj.	fins i tot	descendent	abl. s.	com	acc. pl./ o abl. o gen. s.
sense	encara que	de Vṛṣṇi,	igual que		yuj + ta
desig	tot i que	altre nom	com si		adj. ppp.
	malgrat	de Kṛṣṇa			utilitzat, emprat, fet servir, q. porta el jou, lligat, Fermat, connectat, unit

ni: abaix, sota, sub-/ dins, a l'interior de, in/im, sense, mancat de, des-/dis
com a prv. també canvia el procés de l'acció o la nega

Arjuna dijo:

Pero , ¿por qué comete pecados el hombre contra su propia voluntad, oh Varsneya, como obligado por una fuerza?

[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivánanda Vedanta de Madrid]

Arjuna said:

What is it that impels a man to commit sin, unwillingly even, as if propelled by force, O Varsñeya?.

[trad. Boris Marjanovic, ≠ vers: anicchamano'pi baladākramyeva niyojitah]

Arjuna said:

But (if there is no fault in following our Nature) what is this in us that drives a man to sin, as if by force, even against his own struggling will, O Varshneya?. [trad. Sri Aurobindo]

Arjuna digué:

Aleshores perquè un (l'individu) viu fent aquesta falta, fins i tot sense desitjar-ho, Oh Varṣṇeya, com degut a una força desfermada/desbocada.

श्रीभगवानुवाच ।
काम एष क्रोध एष रजोगुणसमुद्भवः ।

m. desig	etad	m. còlera	sam-ud-bhā Cl1 P
passió	aquest	ràbia	samudbhavati
afecció	aquest aquí		produir-se, sorgir, sortir
			originar-se, derivar, nèixer, ...

मह इशानो महापाप्मा विद्ध्येनमिह वैरिणम् ॥३७॥

gran	ašana	mahāpāpman	viddhi enam iha	vairin
ample	n. acció de menjar,	q. fa molt de mal	ell, ella	adj. hostil, enemic,
vast	aliment, menjar	pāpman m.	aquest-a	contrari, advers
enorme		mal	pron. dem.	m. enemic
= mahat				

El señor Bendito dijo:

Es el deseo, es la ira nacida de la cualidad de Rajas, que llena todo de pecado y todo lo devora. Sabe que este es tu enemigo aquí (en este mundo).

[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivánanda Vedanta de Madrid]

The Lord said:

This is desire, this is anger, and its source is the rajas guṇa, all consuming and most evil.

Know this to be the enemy here on earth. [trad. Boris Marjanovic]

The Blessed Lord said:

It is desire, it is wrath, born of Rajas, all-devouring, all-polluting,

know thou this as the soul's enemy here. [trad. Sri Aurobindo]

El senyor gloriós digué:

És el desig, és la còlera nascuts de la qualitat e rajas, el gran devorador, el gran mal.

Sapigues que aquest/ell és allò hostil/advers aquí (en aquest món).

धूमेनाव्रियते वह्निर्यथादर्शो मलेन च ।

dhūma	avṛti	vahni yatha	adarsa	n. brutícia
m. fum	g. acció de cobrir	m. foc com	m. mirall	impuresa
vapor	o amagar,	tal com		porqueria
gas	encobriment	de tal manera		taca, llanita, pols
	vṛi cobrir			

यथोल्बेनावृतो गर्भस् तथा तेनेमावृतम् ॥३८॥

yathā ulba	garbha	tathā	tena idam
m. membrana	m. úter,	així	tad aquest
fetal; embrió	matriu/	d'aquesta manera,	instr.s.m.
fetus/ vulva	embrió,	així mateix	ind. per això,
	fetus/		per tant, per aquest motiu
	ventre, abdomen, estómac/		
	part interna, interior, entrañilla, cor		

El humo rodea al fuego; el polvo cubre el espejo; el amnios envuelve el embrión. Del mismo modo, éste es envuelto por aquél.

[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivánanda Vedanta de Madrid]

Como el fuego queda cubierto por el humo y el espejo por el polvo, como el feto permanece envuelto por la matriz, así la verdad está encubierta por el deseo. [trad. Consuelo Martín]

As fire is enveloped by smoke and a mirror obstructed by dust, as an embryo is enveloped by the womb, so is the ātman covered by desire and anger.

[trad. Boris Marjanovic, ≠ vers n° 43: ... gabharstatha nenayamavrtah]

Tal com el foc es encobert pel fum, i el mirall per la pols, tal com l'embrió es cobert per la membrana fetal, així mateix aquest (Ātman) es cobert per aquell (el desig i la còlera).

आवृतं ज्ञानमेतेन ज्ञानिनो नित्य वैरिणा ।

avṛta	jñāna	etena	jñānin gen. s.	nitya	vairin instr. s.
adj.	m. saber	per aquest	adj. coneixedor,	adj.	adj. hostil
no cobert,	saviesa		savi/ m.	continu	enemic
no tapat	coneixement			constant	contrari
no velat				perpetu	advers
no ocult				etern	m. enemic

avr CI5 P avṛnoti

cobrir, tapar, amagar,
envoltar, tancar encerclar

कामरूपेण कौन्तेय दुष्पुणेणानलेन च ॥३९॥

n. forma o aparença	duṣpūra	anala
adoptada voluntariamente	adj. difícil	m. foc
adj. q. pot canviar de forma	d'omplir,	
a voluntat	de complaure	
rūpa n. forma, aparença/ naturalesa, mena, caràcter		

La sabiduría, oh Arjuna, está rodeada por este enemigo constante de los sabios que es el deseo, tan difícil de aplacar como el fuego.

[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivánanda Vedanta de Madrid]

O Son of Kunti, knowledge is veiled by anger, that eternal enemy of the wise, being of the nature of desire and as insatiable as fire. [trad. Boris Marjanovic, ≠ vers n° 44]

Oh fill de Kunti! El coneixement està cobert per aquest etern enemic del savi, per la naturalesa del desig i pel foc insaciable (difícil de complaure).

इन्द्रियाणि मनो बुद्धिरस्याधिष्ठानमुच्यते ।

buddhir asya adhiṣṭāna
= idam n. posició, lloc, residència, seient/ base, suport
aquest
gen.s.

एतैर्विमोहयत्येष ज्ञानमावृत्य देहिनम् ॥४०॥

etair	mohayati	eṣa nom.m.s.	dehin
amb	caus. muh	etad	m. FIL. ànima encarnada,
aquest	fer equivocar		esperit inmanent / ésser vivent
	fer confondre		
	desconcertar		

*Se dice que los sentidos, la mente y el intelecto son su asiento;
los utiliza para engañar al encarnado velando su sabiduría.*
[trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivānanda Vedanta de Madrid]

*The senses, the mind and the intellect are said to be the seat of this eternal enemy.
Knowledge is veiled by these, which delude the dweller in the body.*
[trad. Boris Marjanovic, ≠ vers n° 45]

*The senses, mind and intellect are said to be its seat;
enveloping knowledge by these it bewilders the embodied soul.* [trad. Sri Aurobindo]

*Es diu que els sentits, la ment i l'intel·lecte són el seu support,
amb aquests desconcerta /confon a l'ànima encarnada velant/encobrint el coneixement.*

तस्मात्त्वमिन्द्रियाण्यादौ नियम्य भरतर्षभ ।

tasmāt tvam	indriyaṇi	adāu	adj. p.	ṣaba
		en 1er	q. ha de ser controlat	?
		lloc	governat, restringit,	
		loc. adi	limitat o frenat	
		primer		

पाप्मानं प्रजहि ह्येनं ज्ञानविज्ञाननाशनम् ॥४१॥

pāpman	?	hi enam	jñāna vijñāna	nāśanam
m. mal	praji Cl1 P	pron. dem.		nāśana: que destrueix
acc. s.	prajayati	ell-ella		nāśa n.
	vencer,	aquest-a		mort, destrucció, pèrdua, ruïna
	conquerir			nas Cl4 P naśyati: perir, destruir-se, desaparèixer
				caus. nāśayati: destruir, anoerrar

*Por lo tanto, oh el mejor de los Bharatas (Arjuna), controla primero los sentidos
y mata esta cosa pecaminosa (el deseo) que destruye el conocimiento (Jñāna)
y la comprensión (Vijñāna).* [trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivānanda Vedanta de Madrid]

*Therefore, having first restrained your senses, O Best of Bharatas, eliminate this evil,
the destroyer of both right knowledge and right action.* [trad. Boris Marjanovic, ≠ vers n° 46]

*Therefore, O Best of the Bharatas, controlling first the senses, do thou slay this thing
of sin, destroyer of knowledge and discernment.* [trad. Sri Aurobindo]

*Allò primer que ha de ser governat són els sentits;
per tant, Oh el millor dels Bharata, conquereix el mal doncs és ell qui destrueix
el coneixement i l'experiència (directa, mística, transcendental).*

इन्द्रियाणि पराण्याहुरिन्द्रियेभ्यः परं मनः ।

paraṇi ahur dat. o abl. pl.
 prv. ?
 fora de
 lluny de
 parac: adj. dirigit cap a fora, q. va a l'exterior
 abl. q. és lluny de, més enllà de

मनसस्तु परा बुद्धिर्यो बुद्धेः परतस्तु सः ॥४२॥

manasas tu yaḥ abl. o gen. s. para
 abl. o nom. Lluny, distint, altre, diferent/ suprem
 gen. s. qui, que para tas: però tot i així

Se dice que los sentidos son superiores (al cuerpo); la mente es superior a los sentidos; el intelecto es superior a la mente; y El, el Yo, es superior incluso al intelecto.
 [trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivānanda Vedanta de Madrid]

The senses are different from their objects and the mind is different from the senses; yet intellect is distinct from the mind, and that which is beyond even the intellect is the ātman. [trad. Boris Marjanovic, ≠ vers nº 47]

Suprem, they say, (beyond their objects) are the senses, supreme over the senses the mind, supreme over the mind the intelligent will; that which is supreme over the intelligent will, is He ((the Puruṣa)). [trad. Sri Aurobindo]

Més enllà dels sentits està la ment, més enllà de la ment està la buddhi (l'intel·lecte), allò que està més enllà de l'intel·lecte és ell (ātman).

एवं बुद्धेः परं बुद्ध्वा संस्तभ्य त्मानमात्मना ।

buddha saṃ + stambh atmanam atmanā
 adj. ppp. CI5 P saṃstabhnoti acc.s. inst. s.
 desvel·lat/ CI9 saṃstabhñāti
 conegut, caus. saṃstabhayati
 sabut, entès agafa ànims, animar, encoratjar/
 refrenar, reprimir, controlar

जहि शत्रुं महाबाहो कामरूपं दुरासदम् ॥४३॥

han adj. durāsada
 2ª p.s. imperat. 1) q. pot canviar a) inabordable, perillós
 CI2 P hanti de forma a voluntat b) difícil de trobar o aconseguir
 colpejar, pegar, 2) forma o aparença c) invencible
 matar, abatere, destruir adoptada voluntariament

Así pues, oh Arjuna, el de brazos poderosos, conoce al que es superior al intelecto, controla el yo con el Yo y mata al enemigo bajo la forma del deseo, tan difícil de vencer.
 [trad. Javier Ruiz, Centro de Yoga Shivānanda Vedanta de Madrid]

Thus having known him who is beyond the intellect and having stilled the self by the self, O Mighty-armed, kill the enemy in the form of desire, difficult to conquer.
 [trad. Boris Marjanovic, ≠ vers nº 47]

Thus awakening by the understanding to the Highest who is beyond even the intelligence, restraining the self by the Self, slay thou, O mighty-armed, this enemy in the form of desire which is so hard to overcome. [trad. Sri Aurobindo]

Así pues, habiendo desvelado lo que está más allá del intelecto, anima tu aliento con el Espíritu, oh tu! de poderosos brazos, y destruye al invencible enemigo en forma de deseo.